

การประกันภัยสัตว์น้ำ

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในภาคเหนือของประเทศไทย

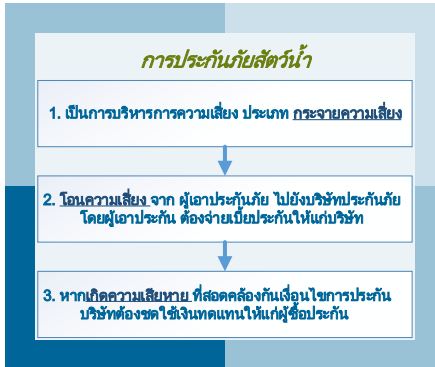
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในภาคเหนือในปัจจุบันที่นิยมมากที่สุดคือการเลี้ยงปลานิลในกระชังและปลาไนลในบ่อดิน กิจกรรมทั้งสองประเภทช่วยให้เกิดการจ้างงานในชนบท แต่มีความเปราะบางเพราะต้องพึ่งพาระบบนิเวศวิทยา ซึ่งปริมาณและคุณภาพของน้ำที่อยู่เหนือเหนือการควบคุมของเกษตรกรโดยเฉพาะต้นทุนการเลี้ยงและอาหารปลาที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

สำนัานานได้มีข้อเสนอริक्तिดีเป็นแหล่งน้ำคุณภาพดี ผู้เลี้ยงปลาจากคอตยหลยฐานการผลิตไปทีนั้นหลังจากประสบปัญหาสำนัาน้ำปนเชียวเกินไปทำให้ฝายพัง สำนัาน้ำมีระดับน้ำผันผวนตามการปล่อยน้ำของเขื่อนซึ่งปล่อยน้ำ(หรือกักเก็บน้ำไม่ให้ไหลท่วม) ซึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของเขื่อนที่มีแนวโน้มที่จะยุ่งยากมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีตที่ฝนตกตามฤดูกาลมีรูปแบบที่ชัดเจนกว่า เขื่อนสิริกิติ์มีแนวโน้มที่รับน้ำและปล่อยน้ำได้มากที่สุดใ ๔ เขื่อนหลักแม้จะมีขนาดของอ่างเล็กกว่าเขื่อนภูมิพล สุ่มเจ้าพระยา ในฤดูฝนและแล้งการปล่อยน้ำ จึงมีการบริหารจัดการน้ำตามแผนทีวางไว้ทีปรับตามสถานการณ์เฉพาะหน้า

การเตือนภัย

การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในอนาคตจึงเป็นมาตรการสำคัญ ในมิติทางสังคมศาสตร์ การเตือนภัยทีดีถือเป็นการส่วนของรัฐทีช่วยลดความเสียหายต่อผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่การเตือนภัยทีงพการสื่อสาร ผ่านข้อความ เพื่อกระตุ้นให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ให้เกษตรกรปรับตัวการดำเนินกิจกรรม การปรับตัวระยะสั้น เช่น การเลื่อนกระชังเข้า ออก การปรับตัวระยะกลาง เช่น ชะลอการปล่อยลูกปลา ลดความหนาแน่นในการเลี้ยงปลา

การสำรวจภาคสนามและงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเตือนภัยทีมีอยู่ทำได้อ่อนข้างดีพอสมควร แต่ควรทำอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการสื่อสารสองทางทีทำได้ง่ายขึ้นในปัจจุบันโดยการใช้เทคโนโลยีสื่อสารด้วยโซเชียลมีเดีย ด้วยการส่งภาพผ่านโปรแกรมไลน์

การจ่ายเงินชดเชยจากการประกันภัยสัตว์น้ำ

ความเสียหายทีเกิดกับผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่ได้เกิดเฉพาะจากปัจจัยธรรมชาติ แต่บางส่วนเป็นผลมาจากการขาดการจัดการทีดี เช่น ทำความสะอาดพื้นที่ใต้กระชัง หรือเฝ้าระวังปลาอย่างต่อเนื่อง การประกันภัยเป็นอีกมาตรการทีสามารถให้ความคุ้มครองกับผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจ่ายเงินชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้จ่ายเบี้ยประกัน ซึ่งยังคงต้องการการอุดหนุนจากทางราชการ การประกันภัยทีดีควรให้รางวัลกับเกษตรกรในการลดเบี้ยประกันเมื่อเกษตรกรปฏิบัติตามเงื่อนไขขั้นต้น

รูปแบบของการประกันภัยสัตว์น้ำ

ทวีปเอเชียซึ่งมีประชากรมากกว่าหนึ่งในสี่ของโลกมีอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทีได้ความคุ้มครองมากขึ้นและได้ประโยชน์จากนวัตกรรมการให้บริการประกันภัย นักวิจัยในทีม อาควาเดป ได้ศึกษารูปแบบการให้บริการประกันภัยทีเหมาะสมเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางอ้อมโดยการพัฒนาหลักเกณฑ์การเอาประกันได้และการสนับสนุน ซึ่งรวมถึงการอุดหนุนเบี้ยประกัน และการลงทุนระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการให้ออกชนสามารถประเมินความเสี่ยงได้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการเสนอขายบริการทีเหมาะสมในการคุ้มครองผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอีกทางเลือกหนึ่งของการประกันภัยคือการประกันกันเองภายในกลุ่ม แต่การประกันรูปแบบนี้ยังติดขัดในเรื่องกฎหมาย ในการรับรองการเบิกจ่ายเงิน

การประกันภัยแบบกลุ่มสหกรณ์ (mutual insurance)

ข้อดี
<ul style="list-style-type: none"> • ฝึกทักษะด้านการบริหารจัดการ • สมาชิกเปรียบเสมือนเจ้าของบริษัทประกัน • ผลกำไรถูกจัดสรรให้แก่สมาชิก • ปรับโครงสร้างการดำเนินงานให้เอื้อต่องานด้านอื่น เช่น การให้เครดิตกู้ยืมเงินแก่สมาชิก • ช่วยคัดกรองสมาชิก หรือจัดเก็บเบี้ยประกันได้เหมาะสม • ลดค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบความเสียหายทีเกิดขึ้นจริงเนื่องจากสมาชิกอยู่ใกล้กัน
ข้อจำกัด
<ul style="list-style-type: none"> • เกษตรกรขาดทักษะและความรู้ด้านการประกัน • อาจทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาความเสี่ยง • การเก็บเบี้ยประกันไม่เท่ากันอาจทำให้เกิดความไม่พอใจระหว่างกลุ่มผู้เลี้ยงปลาได้ • เกษตรกรอาศัยอยู่ใกล้กัน ประสบความเสี่ยงเหมือนกันในเวลาเดียวกัน ทำให้สหกรณ์ไม่มีเงินพอจ่ายค่าชดเชย

การประกันภัยแบบใช้ตัวชี้วัด (index insurance)

ข้อดี
<ul style="list-style-type: none"> • มีข้อมูลด้านอุตุนิยม/ชลประทานในการคำนวณหาโอกาสการเกิดเหตุการณ์รุนแรงในอนาคต • ช่วยลดปัญหาการขาดจิตสำนึกในการป้องกันความเสี่ยงหรือปัญหาทีผู้เอาประกันจะปิดข้อมูลสำคัญ • ลดค่าใช้จ่ายในการประเมินความเสียหายแบบฟาร์มต่อฟาร์ม ซึ่งจะทำให้ต้นทุนในการบริหารจัดการลดลง • มีมาตรฐานและโปร่งใส
ข้อจำกัด
<ul style="list-style-type: none"> • ค่าชดเชยไม่ตรงกับความเสียหายทีเป็นจริง ทำให้ผู้เอาประกันไม่พอใจ • ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดด้านสภาพอากาศกับการตายของปลา • ต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรเพื่อให้ยอมรับ • ไม่เหมาะกับภัยทีเกิดขึ้นเฉพาะที • ต้องออกแบบกรมธรรม์ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ • อาจต้องอาศัยกฎหมายเฉพาะเพื่อกำกับดูแลเป็นกรณีพิเศษ

หน่วยวิจัยสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จ. เชียงใหม่ 50200

